

Nr 176.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet m. m. för budgetåren 1954/55; given Stockholms slott den 12 mars 1954.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF.

Gunnar Hedlund.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen föreslås ändrade grunder för statens deltagande i kostnaderna för polispersonalens tjänsteresor. Enligt de nya grunderna skall staten helt bestrida resekostnadsersättning och traktamente till polispersonalen i samtliga polisdistrikt, som helt eller delvis består av landskommun.

Beträffande nu utgående statsbidrag till polisdistriktens kostnader för telefon och telegram föreslås även viss ändring. De förordade bestämmelserna innebär, att polisdistrikt, i vilket landskommun ingår, skall erhålla statsbidrag med hälften av dessa kostnader.

*Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12
mars 1954.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NOR-DENSTAM.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och civildepartementen anmäler chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Hedlund, fråga om anslag till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet för budgetåret 1954/55 samt anför.

Inledning.

Anslaget under polisväsendet Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet har i årets statsverksproposition, elfte huvudtiteln, punkten 196, upptagits med det allenast preliminärt beräknade beloppet 3 830 000 kronor, varav 537 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen. Anledningen till att denna punkt jämte en del andra polisväsendet berörande punkter bröts ut ur statsverkspropositionen var den, att beredningen inom departementet av vissa reformer inom polisorganisationen, avseende bl. a. upprustning av ordningsstatspolisen och omorganisation av polisutbildningen ännu icke var avslutad, då statsverkspropositionen framlades.

I huvudsak bestrides från förevarande anslag stats- och reservpolisens resekostnader och traktamenten, statsverkets kostnader för reseutgifter till polispersonalen i vissa polisdistrikt samt statsbidrag till vissa polisdistrikt på landsbygden för telefon- och telegramkostnader. Gällande bestämmelser rörande förevarande ersättningar återfinns i kungörelsen den 24 november 1932 (nr 533) angående vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet m. m., i det följande benämnd ersättningskungörelsen.

Genom lagen den 5 juni 1953 (nr 442) angående ändring av lagen om polisväsendet i riket har möjliggjorts för vissa städer samt för köping att bilda gemensamt polisdistrikt med landskommun. Bestämmelserna härom har satts i kraft från och med den 1 januari 1954 genom kungörelse den 18 december 1953 (nr 726) men samtidigt har förordnats, att länsstyrelsens beslut om sådant gemensamt polisdistrikt icke må gälla tid före den 1 juli 1954. Anledningen härtill har bl. a. varit, att frågorna om statsverkets deltagande i kostnaderna för polispersonalens resor samt om statsbidrag till

telefon- och telegramkostnader i sådana polisdistrikt först måste lösas. Dessa frågor kommer av mig att behandlas i det följande.

Kungl. Maj:t har den 12 februari 1954 på chefens för civildepartementet hemställdan framlagt proposition (nr 75) angående polispersonalens avlöningsförmåner m. m., vari hemställes om bemyndigande för Kungl. Maj:t att utfärda ett statligt avlöningsreglemente för polispersonalen i riket. Enligt förslaget skall angående ersättning till polisman vid förrättning och tjänsteresa gälla vad därom stadgas i allmänna resereglementet och i särskilda av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter. Grunderna för fördelningen mellan staten och polisdistrikten av dessa ersättningar kommer att behandlas i det följande.

Sedan Kungl. Maj:t den 7 juli 1950 uppdragit åt landssekreteraren Otto Rosengren att såsom sakkunnig verkställa översyn av bestämmelserna rörande ersättning åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet för utgifter i samband med tjänsteresor och därmed sammanhängande spörsmål, har denne med skrivelse den 10 september 1951 avlämnat ett principbetänkande i ämnet (stencilerat). I detta betänkande behandlas även frågan om fördelningen av resekostnader m. m. mellan staten och polisdistrikten.

Över betänkandet har utlåtanden avgivits av fångvårdsstyrelsen, socialstyrelsen, statskontoret, kammarrätten, riksräkenskapsverket, statens sakrevision, medicinalstyrelsen, statspolisintendenten, överståthållarämbetet och samtliga länsstyrelser, 1949 års reseersättningskommitté, svenska landskommunernas förbund, svenska stadsförbundet, svenska polisförbundet, Sveriges juristförbund samt föreningarna Sveriges landsfogdar, Sveriges landsfiskaler, Sveriges landsfiskalsassistenter och Sveriges poliskommis-sarier.

Grunderna för fördelningen av polispersonalens reseutgifter m. m.

Gällande bestämmelser.

För resa utom anställningsområdet utgår enligt 5 § första stycket ersättningskungörelsen till fjärdingsman eller annan polisman än stats- och reservpolisman av statsmedel resekostnadsersättning och traktement med tillämpning av bestämmelserna i allmänna resereglementet dels för tjänstgöring på grund av stadgandet i 7 § 1 mom. polislagen och dels för meddelande av handräkning jämlikt fattigvårds- eller barnavårdslagarna. Hänvisningen till 7 § 1 mom. polislagen innebär, att tjänstgöringen skall ha beordrats av överordnad myndighet och att den avser egentlig polisverksamhet, d. v. s. annan polisverksamhet än biträde vid åtgärd i utsköningsmål, vid indrivning av utskylder eller böter och vid annan handräkning.

I fråga om resor inom anställningsområdet gäller jämlikt 5 § andra stycket ersättningskungörelsen beträffande polisman, som är anställd i polisdistrikt, som icke utgöres av stad eller köping, att statsverket efter skälighetsprövning helt eller delvis bekostar polismannens resor, därest dessa företagits för vissa bestämda, i kungörelsen uppräknade ändamål och resorna förorsakat honom antingen »särskilt stora utgifter» eller ock särskild utgift i anledning av att resa måst företagas speciellt snabbt. Enligt numera allmänt tillämpad praxis anses »särskilt stora utgifter» vara för handen så snart resa företagits med järnväg, fartyg, hästskjuts eller motorfordon och den tillryggalagda vägsträckan i enkel riktning uppgår till minst 5 km. Resekostnadsersättningen utgår då i allmänhet enligt allmänna resereglementet. I övrigt stannar kostnaden för resor inom eget distrikt på polismännen; dock har uti det av landskommunernas förbund och svenska polisförbundet antagna normalavlöningsreglementet — vilket nu tillämpas inom nära nog samtliga polisdistrikt å landsbygden — intagits den bestämmelsen, att polisdistriktet ersätter polismannen för skäliga reseutgifter i polisärende i den mån dessa icke gäldas av statsmedel. — Traktamente utgår icke.

Härutöver gäller enligt 5 § tredje stycket att polisman, varom i paragrafen är fråga, jämväl är berättigad till ersättning av statsmedel för särskild utgift, som han, utöver kostnader för eget behov, fått vidkännas för behörigt verkställande av åtgärd av sådan beskaffenhet, att för en för åtgärden erforderlig resa ersättning enligt första eller andra stycket skolat eller kunnat tilläggas honom. I fråga om den egentliga polispersonalen har denna möjlighet till gottgörelse av statsmedel sin största betydelse när det gäller ersättning för transport av materiel samt av häktade, anhållna, gripna eller eljest förpassade eller forslade personer.

Har polisman tjänstgjort såsom stats- eller reservpolis utom det polisdistrikt, i vilket han är anställd, eller har elev vid statens polisskola använts utom det polisdistrikt, där skolan är förlagd, bestrides jämlikt 4 § ersättningskungörelsen av statsmedel alla av tjänstgöringen uppkommande ersättningar för resor, traktamenten och särskilda utgifter.

Den sakkunniges betänkande.

Beträffande den polispersonalen i städer och köpingar tillkommande rätten till ersättning av statsmedel jämlikt 5 § första stycket ersättningskungörelsen för resekostnader och traktamente vid tjänstgöring utom anställningsområdet föreslås icke någon förändring liksom icke heller i fråga om rätten till ersättning av statsmedel jämlikt åtskilliga specialförfattningar för resekostnader föranledda bl. a. av transporter av omhändertagna personer.

Vad angår polispersonalen på den övriga landsbygden föreslås vad angår resor inom anställningsområdet icke någon ändring i fråga

om polisdistriktens skyldighet att bestrida kostnaderna för polismännens tjänsteresor. Det må anmärkas, att beträffande resor, företagna inom en zon på 5 kilometer från stationeringsorten, förslaget innebär att polismännen själva skall bestrida kostnaderna härför. För resor utom eget distrikt föreslås, att polisman för samtliga de tjänsteresor, som han företager, skall äga rätt till full resekostnadsersättning och traktamente av statsmedel enligt allmänna resereglementet.

Beträffande frågan om kostnader för särskilda utgifter föreslås i huvudsak samma kostnadsfördelning som för närvarande.

I flera remissyttranden över betänkandet har berörts frågan om kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna. Medan *landskommunernas förbund* anser, att polisdistrikt bör befrias från alla kostnader för polismännens resor och att minsta möjliga kostnad bör stanna på befattningshavarna, hävdar *statskontoret*, att, när polisdistrikten allmänt godkänt personalsammanslutningens krav att resa i polisärende, för vilken ersättning icke lämnas av statsmedel, skall bekostas av polisdistriktet, det icke finnes skäl att pålägga staten ökat ansvar. *1949 års reseersättningskommitté* framhåller, att, om en uppdelning av kostnaderna mellan staten och kommunerna alltjämt anses påkallad, det förefaller vara en relativt tillfredsställande och enkel lösning, att staten ersätter sådana tjänsteresor, som icke företagas enbart inom den föreslagna zonen på 5 kilometer.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län ifrågasätter, huruvida icke polisdistrikten borde bekosta polismännens resor inom det egna distriktet. Polismännen äro polisdistriktens befattningshavare, och efter kommunindelningsreformen torde tillräckligt stora ekonomiska och personella förutsättningar finnas för att så utan olägenhet skulle kunna ske. För de utgifter, som polisdistrikten härigenom åsamkades, borde statsbidrag utgå med förslagsvis $\frac{2}{3}$, eftersom övervägande antalet resor torde företagas direkt i statens intresse. Statsbidraget kunde sökas på samma formulär, som användes för ansökan om statsbidrag för polismännens avlöning m. m. *Föreningen Sveriges landsfiskalsassistenter* anser, att — bortsett från resor enligt specialförfattningar, för vilka statsbidraget givetvis bör uppgå till 100 procent — polisdistrikt bör tillerkännas rätt till statsbidrag med 50 procent av de utbetalda resekostnaderna, vilken proportion torde komma nu tillämpad praxis närmast. *Svenska polisförbundet* föreslår, att statsverket gäldar samtliga resekostnader men reducerar det polisdistriktet tillkommande statsbidraget med ett belopp, som motsvarar vad som i ett normalfall genomsnittligt med hänsyn till hittills vunna erfarenheter bör ersättas av den kommunala huvudmannen. Härigenom skulle största möjliga enkelhet i administrationen åstadkommas. *Länsstyrelsen i Norrbottens län* förordar, att polisdistrikt lämnar kompensation till statsverket på så sätt, att

statsbidraget för varje befattningshavare, till vars avlöning statsbidrag utgår, minskas med förslagsvis 500 kronor.

Förslaget om ett statligt polislönereglemente.

Såsom inledningsvis angivits behandlas i den förut nämnda propositionen den 12 februari 1954 (nr 75) angående polispersonalens avlöningsförmåner m. m. även frågan om ersättning till denna personal vid förrättning eller tjänsteresa. Propositionen innehåller i hithörande delar i huvudsak följande.

Resersättning och traktamente till polispersonalen skall utgå enligt allmänna resereglementet och särskilda av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter. Beträffande de särskilda föreskrifterna uttalas, att vid resa inom polisdistrikt traktamente må åtnjutas, endast om tjänsteresa eller förrättning tar i anspråk mer än 6 timmar i följd och föranleder vistelse utom tjänstgöringszonen (en cirkel med — i regel — tjänstestället såsom medelpunkt och 5 kilometers radie) under mer än 4 timmar. Traktamente skall i dylika fall utgå för varje för förrättningen ianspråktagen timme med 1 krona under natt och 57 öre under dag i traktamentsklass C samt 1 krona 18 öre under natt och 64 öre under dag i traktamentsklass B. Traktamente må dock icke utgå vid patrullering, vakthållning, inspektion eller annan dylik enligt turlista (motsvarande) bestämd tjänstgöring och icke heller för tid, beträffande vilken förrättningsmannen är berättigad till tjänstgöringstillägg enligt 19 § 1 mom. b) i det vid propositionen fogade reglementsförslaget. Om förrättningsmannen nödgas begagna sig av hotellrum eller annat liknande nattkvarter, äger han i stället för på nattid belöpande traktamente för timme åtnjuta nattractamente enligt allmänna resereglementet.

Resekostnadsersättning och traktamente bör givetvis såsom hittills icke utgå vid tjänsteresa eller förrättning, varmed är förenad rätt till restavgift eller motsvarande förmån.

Vidare föreslås, att polisman, som tillerkänts fast bilersättning för år från kommunen för sådana resor, som denna skall betala, skall ha rätt att välja mellan att för resor inom eget polisdistrikt behålla denna ersättning eller att få tillämpa resereglementet och bilersättningskungörelsen. Träffat val skall dock gälla för framtiden så länge vederbörande använder egen bil i tjänsten och får ej avse begränsad tid. Därest vederbörande önskar bibehålla nu utgående fast bilersättning, skall traktamente enligt resereglementet icke utgå.

Ändringarna i lagen om polisväsendet i riket.

Förut har erinrats om att lagen den 5 juni 1953 (nr 442) angående ändring av lagen om polisväsendet i riket medfört, att möjlighet numera finns att till gemensamt polisdistrikt förena landskommun med viss stad eller med köping. Av 1 § 1 mom. i den nya lagen framgår, att här i princip av-

ses stad med ett invånarantal understigande 10 000. Av 15 § 2 mom. nämnda lag framgår, att sådan stad samt alla köpingar är berättigade till allmänt statsbidrag till polispersonalens avlöning. Därest invånarantalet i staden eller köpingen understiger 5 000 utgår statsbidraget, i likhet med vad gäller landskommun, med 50 procent och i annat fall med 25 procent. Stad eller köping, som gemensamt med landskommun bildar polisdistrikt, är även berättigad till statsbidrag för pensionskostnader jämlikt 3 mom. i paragrafen.

Statsbidrag till polisdistriktens telefon- och telegramkostnader.

Gällande bestämmelser.

Till polisdistrikt, som icke utgöres av stad eller köping, utgår enligt 7 § ersättningskungörelsen statsbidrag för rikstelefonförbindelse med hälften av inträdes- och abonnemangsavgifter samt i förekommande fall flyttnings- och hyresavgifter för sådan förbindelse till fjärdingsmans eller polismans bostad. Därest tjänstelokal finnes inrättad inom polisdistriktet, må i stället statsbidrag på angivet sätt utgå för telefonförbindelse, som dit kan ha anordnats, ävensom för anknytning till befattningshavares bostad.

Av 8 § ersättningskungörelsen följer att, därest polisman i polisdistrikt, som nyss nämnts, haft särskild utgift för telefonsamtal eller telegram i tjänsten, utgår ersättning härför av statsmedel med hela det utbetalade beloppet. Detsamma gäller i viss utsträckning även för andra polismän.

Av den särskilt tillkallade *sakkunnige* behandlades ej frågan om statsbidrag till telefonkostnader.

Departementschefen.

Under förutsättning av bifall till det förslag om införande fr. o. m. den 1 juli 1954 av ett statligt lönereglemente för polispersonalen, som förelagts årets riksdag, kommer ersättning till polispersonalen vid förrättning och tjänsteresa att utgå enligt bestämmelserna i allmänna resereglementet och i anslutning därtill utfärdade föreskrifter.

Härmed blir fastslaget i vilken utsträckning polispersonalen skall ersättas för resekostnader. Det av den sakkunnige framlagda förslaget om ändrade ersättningsbestämmelser är alltså icke längre aktuellt i denna del. Här är endast fråga om fördelningen mellan staten och polisdistrikt av de reseersättningar, som skall utgå till polismännen.

Såsom framgått av den lämnade redogörelsen för gällande bestämmelser om ersättning för polisens resekostnader bestrider statsverket f. n. dessa kostnader för polispersonal i städer och köpingar i princip endast då fråga är om tjänstgöring utom anställningsområdet. För personalen i övriga landsbygdsdistrikt svarar statsverket även för resekostnader inom an-

ställningsområdet i den mån polismännen författningsenligt är berättigade till ersättning härför. För de resor staten icke betalar har städer och köpingar själva att svara. Landskommunerna torde icke ha annan skyldighet att ersätta polispersonalens resor än den, som inrymmes i stadgandet i 8 § polislagen om polisdistrikts skyldighet att i erforderlig utsträckning ombesörja materiel och övriga anordningar för polisväsendet. Därest behov av trafikmedel av något slag föreligger, kan alltså av polisdistriktet utkrävas skyldighet att tillhandahålla denna materiel. På landsbygden regleras detta i allmänhet på så sätt, att ett visst årligt belopp tillerkännes polismannen mot skyldighet att anskaffa och i tjänsten bruka, vanligen cykel och skidor, men i viss utsträckning också båt eller bil. Såsom tidigare angivits har dock polisdistrikten avtalsvis förbundit sig att gottgöra fjärdingsmännen för deras resekostnader i polisärende i den mån ersättning icke lämnas av statsmedel.

Ersättningsreglernas utformning har i stor utsträckning påverkats av den i polislagen enligt dess lydelse före den 1 januari 1954 gällande fördelningen av poliskostnaderna mellan staten och kommunerna. Före nämnda dag gällde sålunda, att städer och regelmässigt även köpingar var skyldiga att själva bekosta sitt polisväsen. Såsom framgått av vad jag förut anfört har emellertid i huvudsak alla städer med mindre än 10 000 invånare samt köpingar fr. o. m. detta års ingång tillförsäkrats allmänt statsbidrag till lönekostnader för polisen i likhet med vad tidigare gällt endast för landskommunernas del.

Med hänsyn till grunderna för de nuvarande reglerna om ersättning för resekostnader kan skäl anföras, för att staten nu borde ersätta de statsbidragsberättigade städerna och köpingarna för resor i samma utsträckning som skall gälla för landskommunerna. En generell bestämmelse av sådant innehåll vill jag dock icke förorda, bl. a. av det skälet att resekostnaderna för städer och köpingar alls icke är så betungande som i landskommunerna, där personalen på grund av tjänstens natur i stor utsträckning måste befinna sig på resande fot för att över huvud taget kunna fullgöra sina åligganden. Däremot vill jag föreslå, att sådan stad eller köping, som gemensamt med landskommun bildar polisdistrikt, skall erhålla bidrag till resekostnader enligt samma grunder, som skall gälla för landskommun. Utan en sådan regel skulle tillämpningen av bidragsreglerna komma att vålla svårigheter. Av samma skäl föreslår jag, att avseende icke skall fästas vid om staden eller köpingen är berättigad till statsbidrag med 50 procent eller med endast 25 procent av kostnaderna för polispersonalens avlöning.

Någon säker beräkning av den nuvarande relationen mellan statens och polisdistriktens utgifter för polismännens på landsbygden kostnader för resor är icke möjlig att åstadkomma utan omfattande och tidsödande undersökningar. Av vissa uppgifter, som jag låtit införskaffa, torde man emel-

lertid kunna antaga, att på staten faller grovt räknat $\frac{5}{6}$ och på polisdistrikten $\frac{1}{6}$ av dessa kostnader. Härutöver kommer på polisdistrikten ersättningar till polismännen för hållande av bl. a. cykel och skidor.

Verkningarna i ekonomiskt avseende av de nya reglerna om ersättning till polismännen för resekostnader kan icke förutses. Sannolikt kommer de emellertid att medföra en ökning av dessa kostnader, i varje fall, då det gäller vidsträckta polisdistrikt på landsbygden. Det synes obilligt och ägnat att motverka intresset av att bilda större polisdistrikt, om denna ökning fick bestridas av landsbygdsdistrikten själva. Överhuvudtaget bör det icke komma ifråga att på denna punkt sätta kommunerna i sämre ställning än f. n. Då vid sådant förhållande endast en ringa kvotdel av kostnaderna skulle falla på polisdistriktet, vill jag i enkelhetens intresse förorda, att staten helt svarar för dessa resekostnader i polisdistrikt, som helt eller delvis består av landskommuner. Härigenom vinnes också, att kommunerna helt frikopplas från ersättningsfrågan, som i stället bör underkastas en saklig prövning av vederbörande statliga myndigheter. Jag vill dock erinra om att bestämmelsen i 8 § polislagen, som bl. a. ålägger polisdistrikt att i erforderlig utsträckning anskaffa trafikmedel, fortfarande skall gälla. Såsom framgår av ett uttalande i propositionen nr 75/1954 bör polisdistrikt, som icke tillhandahåller polisman cykel och skidor, tillerkänna honom visst årsbelopp för slitage på egen cykel och egna skidor. Ett liknande system tillämpas redan nu av flera polisdistrikt. För dessa ersättningar till polismännen bör polisdistrikten med hänsyn till angivna åliggande i polislagen icke erhålla någon gottgörelse av staten.

Enligt nu gällande ersättningsbestämmelser har polisdistrikt, som anskaffat t. ex. motorfordon för polisväsendets behov, rätt till ersättning för kostnader för sådana resor med fordonet, som enligt bestämmelserna i 5 § ersättningskungörelsen skall ersättas av statsmedel. Såsom framgår av stadgandet utgår f. n. icke ersättning för användning av sådant fordon för den normala övervakning av allmän ordning och säkerhet, som i avsevärd utsträckning bedrivs i de större polisdistrikten genom patrullering i distriktens tillhöriga bilar. Enligt min mening bör i huvudsak motsvarande ordning gälla även i fortsättningen.

Jag vill härefter till behandling upptaga några särskilda frågor, som hör samman med statens deltagande i kostnaderna för resor.

Av propositionen nr 75/1954 framgår, att polisman, som fullgör exekutionsbiträdesverksamhet, vid resa för sådant ändamål skall vara berättigad till reseförmåner enligt polislönerglementet endast under förutsättning att han avstått från den honom enligt uppbördsförordningen tillkommande restavgiften, som utgör två procent av indrivet belopp. Bl. a. med hänsyn till att ställning vid propositionens framläggande ännu icke tagits till frågan om grunderna för resekostnadernas fördelning har i propositionen endast uttalats, att restavgiften i sådant fall skall indragas. I konsekvens med mitt

förslag om resekostnadernas fördelning mellan staten och polisdistrikten bör restavgiften härvid helt tillfalla kronan. Då polismän med exekutionsbiträdesverksamhet i dessa fall enligt 64 § uppbördsförordningen äger uppbära restavgifter, torde i administrativ väg bestämmelser få meddelas, som medför, att restavgifterna inlevereras till statsverket.

Vad härefter gäller statens andel i resekostnader för personal i andra polisdistrikt än dem, för vilka staten enligt det föregående helt bör bära kostnaderna, föreslår jag i sak icke någon ändring av nuvarande regler, vilket innebär att staten i princip endast skall ersätta resor utom polisdistriktet. Att staten även i fortsättningen skall bestrida resekostnader för stats- och reservpolisen samt för övrig i 4 § ersättningskungörelsen avsedd personal är självfallet.

Bestämmelserna i ersättningskungörelsen om ersättning av statsmedel för sådana särskilda utgifter, som polisman utöver kostnader för eget behov i vissa fall fått vidkännas, bör bibehållas i sak oförändrade.

Vad härefter gäller statsbidrag till vissa telefon- och telegramkostnader så utgår f. n. sådana bidrag endast till polisdistrikt på landsbygden. Bidraget utgår med hälften av sådant polisdistrikts kostnader för abonnemangs-, inträdes-, flyttnings- och hyresavgifter för ledning, medan kostnaderna för särskild utgift för telefonsamtal, varmed i huvudsak torde avses rikssamtal, och telegram ersättes helt.

Särskild anledning föreligger för att bidraget i fortsättningen bör utgå med samma procenttal för alla statsbidragsberättigade telefonkostnader. Inom televerket pågår nämligen sedan någon tid omläggning av debiteringssystemet på sådant sätt, att kostnader för automatiskt kopplade rikssamtal icke utan mycket stora svårigheter kan skiljas från de kostnader för lokalsamtal, som bör hänföras till abonnemangsavgifter i ersättningskungörelsens mening. För att i viss mån kompensera staten för dess ökade utgifter för polisens resekostnader föreslår jag, att i fortsättningen statsbidrag skall utgå med hälften av *samtliga* telefon- och telegramkostnader i de polisdistrikt, som utgöres av landskommuner. Med dessa distrikt bör av praktiska skäl jämföras varje polisdistrikt, vari ingår landskommun, alltså även i den mån stad eller köping ingår i distriktet.

Bidragsbortfallet för landsbygdens polisdistrikt och därmed utgiftsminskningen för statsverket genom den nu föreslagna ordningen för statsbidrag till telefon- och telegramkostnader i sådana polisdistrikt kan icke nu beräknas. Jag anser mig dock ha fog för det uttalandet, att bidragsbortfallet icke kommer att uppgå till dessa kommuners nuvarande utgifter för polispersonalens resekostnader.

Gällande bestämmelser om ersättning för vissa telekostnader till polismän i städer och köpingar bör bibehållas i sak oförändrade.

Jag övergår härefter till att behandla anslagsbehovet till Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet m. m. för budgetåret 1954/55.

För budgetåret 1953/54 har anslaget uppgått till 3 500 000 kronor, varav 385 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen. Nettoutgiften å anslaget har för budgetåret 1952/53 varit ca 3 440 000 kronor. Anslaget torde med hänsyn till de föreslagna ändrade grunderna samt till följd av förstärkningen av statspolisen böra uppräknas till 4 700 000 (+ 1 200 000) kronor. Med hänvisning till vad härom anförts i dels den på hemställen av chefen för finansdepartementet framlagda propositionen nr 112/1954 dels ock den på hemställen av mig denna dag framlagda propositionen angående förstärkning av ordningsstatspolisen m. m. bör å anslaget av automobilskattemedel avräknas 735 000 kronor.

Under åberopande av vad jag i det föregående anført hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

1) godkänna de grunder för *dels* ersättningar till befattningshavare vid polisväsendet *dels ock* statsbidrag till polisdistriktens telefon- och telegramkostnader, som av mig i det föregående angivits;

2) till *Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet m. m.* för budgetåret 1954/55 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 4 700 000 kronor, därav 735 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Roland Kindblom.
